

Soins infirmiers 14 Voedingsassistent

- Herken problemen met eten/slikken
- Vul vloeistof- of voedingslijsten in
- Controleer de hydratatiestatus en begrijp de basis van vochtbalans (inname/uitscheiding)
- gezond dieet, aspiratieprofylaxe, hulpmiddelen bij het eten, beperkingen, dysfagievocabulaire, vochtbalans, inname/uitgave (I/O), symptomen van uitdroging, hydratatiemonitoring

De dysfagie	<i>(La dysphagie)</i>	Aanreiken (van voedsel/drink)	<i>(Présenter (aliment/boisson))</i>
Het slikonderzoek	<i>(L'examen de déglutition)</i>	Beperken (van voeding)	<i>(Restreindre (l'alimentation))</i>
De aspiratiepreventie	<i>(La prévention de l'aspiration)</i>	Nuchter (voor onderzoek)	<i>(À jeun (pour examen))</i>
Het verdikken (van dranken)	<i>(L'épaississement (des boissons))</i>	De vloeistofbalans	<i>(L'équilibre hydrique)</i>
Voedingsconsistentie aanpassen	<i>(Adapter la consistance des aliments)</i>	De vochtinname	<i>(L'apport hydrique)</i>
De sondevoeding	<i>(La nutrition par sonde)</i>	Het vochtverlies	<i>(La perte hydrique)</i>
De diëtist	<i>(Le diététicien / La diététicienne)</i>	Het vochttekort	<i>(Le déficit hydrique)</i>
De hulpmiddelen (bij het eten)	<i>(Les aides (pour l'alimentation))</i>	De urineproductie	<i>(La diurèse)</i>
Observeren (slikproblemen)	<i>(Observer (problèmes de déglutition))</i>	De vochtmonitoring	<i>(La surveillance hydrique)</i>
Registreren (inname/uitstoot)	<i>(Enregistrer (apports/éliminations))</i>	Alert zijn op tekenen van uitdroging	<i>(Être attentif aux signes de déshydratation)</i>

1. Exercices

1. Associez chaque mot à sa définition.

a. De dysfagie	1. Goed opletten of de patiënt te weinig vocht binnenkrijgt en symptomen heeft.
b. De aspiratiepreventie	2. Maatregelen waardoor voedsel of vloeistof niet in de longen terechtkomt tijdens eten of drinken.
c. De sondevoeding	3. Een overzicht waarin je alle vochtinname en het vochtverlies registreert.
d. De vloeistofbalans	4. Voeding die via een slangje door de neus of rechtstreeks naar de maag wordt gegeven.
e. Alert zijn op tekenen van uitdroging	5. Een slikstoornis waarbij de patiënt vaste of vloeibare voeding moeilijk kan doorslikken.

a-5 b-2 c-4 d-3 e-1

2. Fiche hydrique au service de gériatrie (Audio disponible dans l'application)

Remplissez les lacunes: slikstoornis, observeert, uitdroging, I/O-schema, noteert, verslikt, vochtlijstje, aangepaste, slikveiligheid, sondevoeding

Op de geriatrie afdeling van een ziekenhuis werkt een voedingsassistent samen met de verpleegkundigen. Veel oudere patiënten hebben een _____ of eten en drinken te weinig. De voedingsassistent _____ tijdens de maaltijden of een patiënt zich _____, heel lang kauwt of ineens stopt met eten. Als hij dit ziet, meldt hij het direct aan de verpleegkundige en _____ hij het in het dossier. Ook controleert hij of de patiënt rechtop zit in de stoel en of het _____ bord en bestek goed worden gebruikt. Zo wordt de _____ zo goed mogelijk bewaakt.

De voedingsassistent vult elke dienst het _____ en het _____ in. Hij schrijft op hoeveel water, thee, soep en _____ een patiënt krijgt. Ook let hij op de urineoutput en of de patiënt een droge mond, donkere urine of duizeligheid heeft. Dit kunnen vroege signalen van _____ zijn. Als de hydratatiestatus achteruitgaat, overlegt hij met de verpleegkundige of er meer drinken of verdikte vloeistof nodig is. In het team is afgesproken dat alle zorgverleners duidelijk registreren en elkaar informeren. Zo houden zij samen de vloeistofbalans van de patiënt zo stabiel mogelijk.

Au service de gériatrie d'un hôpital, un assistant en nutrition travaille en collaboration avec les infirmiers. De nombreux patients âgés ont un trouble de la déglutition ou mangent et boivent trop peu. L'assistant en nutrition observe pendant les repas si un patient s'étouffe, mâche très longtemps ou s'arrête soudainement de manger. S'il constate cela, il le signale immédiatement à l'infirmier et l'inscrit dans le dossier. Il vérifie aussi si le patient est assis bien droit sur sa chaise et si l'assiette et les couverts adaptés sont correctement utilisés. Ainsi, la sécurité de la déglutition est surveillée au mieux.

L'assistant en nutrition remplit à chaque service la fiche hydrique et le schéma I/O. Il note la quantité d'eau, de thé, de soupe et d'alimentation par sonde qu'un patient reçoit. Il surveille aussi le volume des urines et si le patient a la

bouche sèche, des urines foncées ou des étourdissements. Ce sont des signes précoces possibles de déshydratation. Si l'état d'hydratation se détériore, il en discute avec l'infirmier pour décider s'il faut donner davantage à boire ou des liquides épaissis. L'équipe a convenu que tous les soignants consignent clairement les informations et s'informent mutuellement. Ainsi, ils maintiennent ensemble l'équilibre hydrique du patient aussi stable que possible.

1. Wat doet de voedingsassistent tijdens de maaltijd om slikproblemen op tijd te herkennen?

---

3. Écoutez le fragment audio et indiquez si les affirmations suivantes sont vraies ou fausses.

De zorgverlener maakt de dranken dikker om het risico op verslikken te verkleinen.

Vrai Faux

De diëtist vraagt om alleen de vochtinname op te schrijven, niet het vochtverlies.

Mevrouw De Vries mag vanmiddag nog gewoon eten en drinken vóór het slikonderzoek.

4. Jeu de rôle : Complète les dialogues

a. Avonddienst: slikproblemen bij patiënt

Voedingsassistent:

Marieke, ik maak me een beetje zorgen over meneer De Ruiter, hij hoest steeds tijdens het slikken en drinkt vandaag bijna niets.

(Marieke, je m'inquiète un peu pour monsieur De Ruiter : il tousse à chaque déglutition et n'a presque rien bu aujourd'hui.)

Verpleegkundige Marieke: 1. _____

Voedingsassistent:

Moet ik dan de aangepaste beker gebruiken en hem rechtop zetten als ik hem help met eten en drinken?

(Dois-je utiliser le gobelet adapté et le maintenir en position assise quand je l'aide à manger et à boire ?)

Verpleegkundige Marieke: 2. _____

Voedingsassistent:

Ik heb zijn vochtinname en urineproductie al op de vochtlijst geregistreerd, maar hij zit nog onder het voedingsadvies van de diëtist.

(J'ai déjà noté son apport hydrique et sa diurèse sur la fiche, mais il est encore en dessous des recommandations du diététicien.)

Verpleegkundige Marieke: 3. _____

Voedingsassistent:

Zal ik zo nog een keer proberen om hem te laten drinken en daarbij de mond een beetje vochtig houden?

(Est-ce que je dois essayer à nouveau tout à l'heure de lui faire boire et humidifier un peu sa bouche ?)

Verpleegkundige Marieke: 4. _____

Exemples de réponses:

1. Dat klopt, hij heeft dysfagie, dus er is verhoogd risico op aspiratie; hij krijgt daarom verdikte vloeistof en een halfvloeibaar dieet. **2.** Ja, altijd rechtop zitten als aspiratiepreventie, rustig kleine slokjes geven en goed observeren of hij blijft hoesten of

moe wordt. **3.** Schrijf dat er duidelijk bij, dan kunnen we vanavond overleggen of we extra sondevoeding moeten toedienen om de vochtbalans op peil te houden. **4.** Goed plan, let ook op tekenen van dehydratie, zoals droge mond en sufheid, en meld het meteen als je iets opvallends observeert.

5. E-mail

Onderwerp: Vochtlijst en slikken meneer De Boer

Hallo,

Vanavond heb jij **avonddienst** op kamer 12 bij **patiënt** De Boer. Hij heeft mogelijk **dysfagie** en een **risico op aspiratie**, vooral bij dunne dranken.

Wil jij:

- de **vochtlijst** goed **invullen** (alle **vochtinname** en **urineproductie** noteren);
- extra **observeren** hoe hij **kauwt en slikt**;
- in het dossier **rapporteren** als hij hoest bij drinken?

Let op: dunne dranken zijn nu **niet toegestaan**, alleen met **verdikkingsmiddel**.

Alvast bedankt,

Sanne, regieverpleegkundige

Rédigez une réponse appropriée: *Bedankt voor je e-mail over meneer De Boer. / Ik zal vanavond... / Kun je mij nog laten weten...*
